

Karolina Filipsson
Samhällsbyggnad

Beställning till Norrtåg av tidigare kommersiella turer

KTM 49-2022

Sammanfattning

Från december 2020 har operatören VY tåg kört utökad trafik på sträckan Umeå-Örnsköldsvik utöver gällande trafikbeställning för att möta en ökad efterfrågan på resande och för att öka kvaliteten ombord genom att minska trängseln på de beställda avgångarna. Under T22 har avtalsförhållandet ändrats så att all trafik ingår i beställarens trafikbeställning. Ändringen skedde under tiden T22 redan var i gång så har trafiken räknats in i den tidigare trafikbeställningen inom ramen för konsortiet. Eftersom de tidigare kommersiella turerna inte ingått i respektive läns trafikpliktsbeslut vid avtalets start kommer dock dessa avgångar att räknas som tillkommande trafik från och med T23.

Region Västerbotten och Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrland behöver senast i oktober 2022 meddela om de tidigare kommersiella avgångarna mellan Umeå och Örnsköldsvik ska ingå i trafikbeställningen för T23 eller om dessa avgångar ska tas bort. Detta gäller avgången 7443 kl. 07.36 från Umeå till Örnsköldsvik och med returen 7446 kl. 10.19 från Örnsköldsvik till Umeå. Om turerna ska behållas i tidtabellen för T23 kommer kostnaden för dessa turer att tillkomma för DinTur och Region Västerbotten. Om de tas bort fördelas neddragningen på samtliga finansärer.

Den faktiska kostnaden för trafiken kommer att justeras mot den faktiska intäkten för dessa avgångar. Det som inte ingår är eventuellt minskade intäkter till följd av minskat totalt tågutbud (minskningen i procent * 0,6).

Umeå-Örnsköldsvik är Norrtågs enskilt största linje med en stor andel av Norrtågs pendlare. En av de viktigaste faktorerna för att attrahera kortväga pendling är turutbud. Det är därför svårt att isolera enskilda avgångar och beräkna dess nettokostnad. Om 7443 och 7446 tas bort till T23 kommer det märkas att utbudet minskats och möjligheterna främst från Umeå söderut på morgonen minskas kraftigt, särskilt för nattskiften på NUS och anställda i Nordmaling och Örnsköldsvik.

I T23 har 7446 tidigare lagts för att minska effekterna på resandet mot Umeå om avgången tas bort men det totala utbudet minskas uppenbart på sträckan. Samtidigt möjliggörs en större underhållslucka mitt på dagen där fordon kan ges kortare underhåll, såsom viktig avisning under vintermånaderna.

Nettokostnaden för de två turerna är totalt 2 Mkr. Den andel av trafik kostnaden som vid en beställning skulle bekostas av Region Västerbotten är 940 000 kr.

Prognos över intäkterna 2022 är för tur 7443 ca 240 000 kr och för tur 7446 ca 270 000 kr.

Prognos för resandet under 2022 för tur 7443 med avgång från Umeå kl. 07.36 är 6 500 resor och för tur 7446 med avgång från Örnsköldsvik kl. 10.19 är 6 600 resor.

Förslag till beslut

Kollektivtrafikutskottet föreslår regionala utvecklingsnämnden att:

Tåg 7443 och tåg 7446 beställs under förutsättning att trafiken även beställs av den regionala kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrland.

Bedömda resultat och konsekvenser

Sträckan Umeå – Örnsköldsvik är Norrtågs enskilt största linje med en stor andel av Norrtågs pendlare. En av de viktigaste faktorerna för att attrahera kortväga pendling är genom ett attraktivt turutbud. Det är svårt att isolera enskilda avgångar och beräkna nettokostnaden. Om tåg 7443 med avgång kl. 07.36 från Umeå och tåg 7446 med planerad avgång kl. 10.19 från Örnsköldsvik tas bort kommer det att märkas att utbudet minskats och möjligheterna främst från Umeå söderut på morgonen minskas kraftigt, särskilt för nattskiften på NUS och anställda i Nordmaling och Örnsköldsvik.

Resurser och finansiering

Vid beställning av tåg 7443 och 7446 behöver anslaget till tågtrafiken att stiga med 940 000 kr för 2023.

Jämställdhet

Allmän kollektivtrafik bidrar till att både män och kvinnor har möjlighet till hållbart resande. Fler kvinnor än män använder kollektivtrafiken för resor till och från arbetet. Kvinnors arbetsmarknadsregioner är mindre än mäns. En väl utbyggd kollektivtrafik kan bidra till positiva effekter för kvinnors arbetsmarknadsregioner.

Beredningsansvariga

- Beredning har skett av strateg vid regionala kollektivtrafikmyndigheten
- Underlag för beräkningar har skett av Norrtåg AB

Beslutsunderlag

Underlag från Norrtåg AB – T23 tidigare kommersiella turer

Beslutet expedieras till

Regionala kollektivtrafikmyndigheten

Norrtåg AB